

משנתנו, וטעה" אחר התוספתא וכו', עיין שם בכ"מ ובמל"מ, – ועיין גם ברמב"ם פ"ט מה"ל מאכ"א ה"ב ועור בהרבה מקומות). וגם בנידון דידן אין לנו כ"א לחפש אחרי מקורו הטהור. ונמטי ליה לחגאון הרח"ה, שהאיר עינינו בזה, בהראותו לנו על מקורו של הרמב"ם ז"ל בדין זה ולפי פירוש הראב"ד עצמו. והאמת תורה דרכה.

מ. ל-ן

הרב שלמה יוסף זיון

הערה במשנה

לקיימה, ופרשיי שיש בה הויה כו' ומשמע לי תהיה לשון היות קדושין ורשב"ם משמע לי תהיה לשון קיום עכ"ל, והיינו נמי מחלקותם של ראב"י וחכמים במשנתנו אם יהיה פרושו תחילת ההויה או כל משך קיום מציאות הדבר וראב"י ס"ל דפירשו תחילת ההויה ולכן דוקא כשתחילת היות הנגע לא היה במקום חיוב טהור אבל כשתחילתו היה במקום חיוב ואח"כ באמצע הפסיקו לא נתמעט מקרא כלל וטמא, וחכמים ס"ל דיהיה פרושו כל משך קיומו ולכן כשבאמצע הפסיקו שער דראש וקן או שחין ומכזה נמי טהור.

ויתיישב ממיא בזה מה שהקשה במשנה אחרונה על החכמים שמטהרים ממשנה דטהרות (פ"ג מ"ד) כזית מן המת ומן הנבלה וכעדשה מן השרץ שהניחן בחמה ונתמעטו וחזרו ונתפחו טמאין שאין דיחוי אצל איסורין ומאי שנא מהכא דחכמים מטהרין ע"ש שלא תירץ כלום, ולדברינו לק"מ דהכא לאו מתורת דיחוי אתאן עלה אלא בפירושא דקרא דכי יהיה בעור בשרו הוא שנחלקו, דלחכמים פ"י ד"היה הוא כל משך קיום ההויה וכדאמרן.

ופסקי ההלכה מתאימים ג"כ, דבכתובות קי"ל כרשב"ם, כדפסק הרמב"ם (בפ"א מה"ל נערה בתולה ה"ה) ע"ש, והכא נמי קי"ל כחכמים.

תנן בנגעים (פ"ז מ"א): הראש והוקן עד שלא העלו שער (פ"י) שאז מטמאים הם בנגעי עור בשר ונולד להם או נגע) העלו שער (ואז דינם למטא רק בנתקים ולא בנגעי עור בשר) ונקרחו (דשוב דינן למטא בעו"ב), השחין והמכוה והקדח עד שלא נעשו צרבת (פ"י) שנולד להם נגע עד שלא נעשו שחין וכו'. (ואז דינם למטא בנגעי עו"ב) נעשו צרבת וחיו, ראב"י מטמא (כיון דבתחלה בא הנגע בעור הבשר וחזר סופו לקדמותו לא חיישינן להפסק שבינתים. הרע"ב) וחכמים מטהרים (הואיל והפסיק הטהרה שבינתים. הרע"ב). ולא נתבאר במפרשי המשנה טעם מחלקותם.

ונלענ"ד דבר המסתבר בבאור מחלקותם דבריש משנה זו תנן אלו בהרות טהורות שהיו בו קודם למתן תורה בעכו"ם ונתגייר בקטן ונולד וכו' בראש ובזקן בשחין ובמכוה וכו' חזר הראש והוקן ונקרחו וכו' טהורים. ופ"י הרע"ב (והוא מתו"כ) דכתיב אדם כי יהיה בעור בשרו פרט לזה שכבר היה דבעינן שיווד הנגע משעה שראוי ליטמא בו ולא קודם כמו גר עד שלא נתגייר וקטן עד שלא נולד וכן כולם ע"ש.

והנה בכתובות (דף כ"ט ע"ב) תניא ולו תהיה לאשה שמעון התימני אומר אשה שיש בה הויה ר"ש בן מנסיא אומר אשה הראויה